

90.

rtatni.

ság.

148 - x 1

ságától.

testü-
l óra-

meg-
52-1.1

vi je-
vizs-

ztása.

orúár
sből :

old,

itkári
hetők.

1) Hejehuja.
2) Krizantém
3) Képzelt egük.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek.
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 34. szám.

Szombat, február 12.

Nyomorgó városok.

Nagybeeskerek, február 12.

Magyarországon a legtöbb vidéki város olyan, mint egy kényes, fess uri dáma, aki csak urinak látszik, mert a haladás őt is abba az örvénybe sodorta, amelyik tényéri takarót ugyan ad a zserencsétlen áldozatnak, de mégis azt követeli, hogy tovább nyújtózkodjék, mint a meddig ez a könyörületből adott takaró ér.

Manapság éppen ilyenek a vidéki városok is.

Ha végigmegyünk bármelyiknek az utcáján, többé kevésbé valamennyin meglátszik, hogy a kor szellemével tartva haladni akar, mert haladnia kell. És a haladás meg is látszik kivétel nélkül mindegyiken, de meglátszik aztán az is, hogy sokkal tovább nyújtózkodtak, mint a meddig a takarójuk ért.

Ezt a hiányzó takarót nevezzük mi pótdadónak, amit a város polgárai önszántukból adnak azért, hogy a városuk, ez a fess, uri dáma meg ne fázzék, hogy lépést tarthasson a korrallal, amelytől szerető atyjának, az államhatalomnak szűkkeblésége miatt bizony egy kissé elmaradt.

Igy született meg aztán a magyar városok nyomorusága, mely napról-napra nagyobb arányokat öltött olyannyira, hogy hosszú évtizedek kellene ahhoz, hogy a magyar városok ebből a fejlődést megbenítő nyomoruságból csak némileg is ki tudjanak vergődni.

Semmi sem bizonyítja jobban és szomorubban ezt a nyomoruságos tengődést, mint az a statisztikai anyaghalmoz, mely a magyar városok pótdadó százalékát tünteti föl.

Hosszadalmas volna és terjedelmes tanulmányszámba menne, ha Magyarország valamennyi városát itt lelsorolnók és összehasonlításunkat minden egyes

városról külön-külön tennők meg, ép ezért csoportosítjuk őket adóarány szerint

Magyarországnak, Budapest és Fiumét kivéve összesen 146 városa van, de ezek közül csupán 15 dicsekedhetik azzal az istenáldásával, hogy a pótdadót nem ismerik.

Breznóbánya, Dobsina, Gyergyószentmiklós, Gölniczbánya, Igló, Jolsa, Körmöczbánya, Leibicz, Magyarkanizsa, Nagyrőcze, Ólubló, Szászváros, Szepesbela, Szepesolaszi és Vizakna városnak ugyanis egy filléri pótdója sincs, amivel egyetlen törvényhatósági joggal felruházott város sem dicsekedhetik.

A huszonöt törvényhatósági város közül hatnak csak 1—50 százalékig terjed a pótdója, míg 19-nek a pótdója 50 és 100 százalék között váltakozik. A 100 százalékot egy sem haladja meg, sőt még el sem éri, anyagi viszonyaik tehát sokkal kedvezőbbek, mint a rend. tan. városoké.

Az ország 111 rendezett tanácsu városa között, mint fentebb említettük, van 15 város, ahol nincsen pótdadó, de van 32 város, ahol a pótdadó 1—5 százalék; 53 város, ahol 50—99 százalék; 7 város, ahol 100 százalék; 7 város, ahol 100 százalékon felül; 1 város, ahol 200 százalékon felül és 1 város, ahol 400 százalékon felül van a pótdadó.

Már most hogyan fejlődjék, a kor szellemével hogyan tartson lépést az a város, amelyik ily horribilis adókövetéssel tudja csak magát fenntartani? És hogyan kívánhatta volna az állam, hogy ezek a nyomorgó városok az állam teendőit továbbra is minden ellenszolgáltatás nélkül lássák el, különösen akkor, mikor a vármegyéket lépten-nyomon segítette és még ma is dédelgeti

Torontáli küldöttség a kormánynál.

— Bárányos és Borcsa küldöttsége. —

Nagybeeskerek, február 12.

Távirataink között már jelentettük Bárányos és Borcsa községek tisztelgését a kormány tagjainál. A tisztelgésről most a félhivatalos „Bud. Tud.” a következőket jelenti:

Gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnök tegnap délelőtt a miniszterelnökségi palotában fogadta a torontálmegyei Bárányos és Borcsa községek harminc tagú küldöttségét, a melyen ott voltak: Karatur Arthur megyei tisztifőügyész, Popescu Damján görög-keleti román lelkész, Maxim János gör. kel. szerb plébános, Zatkalik János körjegyző, Stancics István birtokos, Vilovszki Emil tanító, a községek bírái és képviselőtestületi tagjai. A küldöttség nevében Karatur Arthur kérte a miniszterelnököt, hogy az aldunai rétek ármentesítését, a melynek terveit a földmivélségi miniszterium műszaki közegei már elkészítették, minél előbb rendelje el. Az árvízveszedelem évről-évre fenyeget, milliók és milliók vesznek el kár és elvonat haszon miatt s a lakoságot rémület fogja el arra a gondolatra, hogy ismét rátör az árvízveszedelem.

— Nagyon jól tudjuk — mondta a szónok — hogy excellenciád kormányra lépésének kezdetén minden perc a hazáé, hiszen teljes erővel azon kell lennie, hogy az áldatlan politikai viszonyok folytán a közélet testén ejtett sebeket meggyógyítsa s a mindajunkat fenyegető veszélyt elhárítsa. Ha nehéz óráiban mégis felkeressük, hogy valamit a magunk részére kérjünk, boesássa meg ezt, de az árvíz megint közeleg, életünk és vagyunkunk újra veszélyben van s meghallgatásunkból reményt óhajtunk meríteni a jövőre. Eljöttünk abban a tudatban, hogy nagyméltóságod előtt az igazság- és az emberszeretet ajtaja minden pillanatban nyitva van, de fölkerestük azért is, mert megjelenésünkkel annak akartuk tanubizonyosságát adni, hogy hivi vagyunk a nagyméltóságod erkölcsi alapon nyugvó politikájának, melynek zászlaja előttünk három eseményt jelez: tisztesség, becsület s a haza minden előtt! Ennek a zászlónak szerencsét és az ég áldását kérjük!

Gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnök így felelt:

Igen tisztelt uraim! Nagyon köszönöm a szíves üdvözlést. Ügyüket ugyan még nem is-

gyon kellett löni. Nem embernek való az a sok szenvedés.

4. *Tisztesség.* Hatvan éves korában mondta tisztelői kis seregének az aggszűz:

— Magányos, nagyon magányos volt az életem, maguon kívül alig tudja valaki, hogy egyáltalában élek-e? Pedig ha negyven évvel ezelőtt letértem volna az erény utjáról, ma már köztiszteletben állnék s én lehetnék az összes nővédő egyesületek elnöknője.

5. *Jó szomszédság.* Mátyás gazda átbállaott a városi szomszédjához.

— Kedves Samu szomszéd, nagy kéresem van.

— Csak ki vele.

— Két hétre kimegyek a tanyára, leginkább azért gyűttem, hogy addig ne legyen tűz . . .

6. *Az asszony igaza.* A nyafka feleség évek óta keserítette különféle bajával az urát.

— Te sosem adsz nekem igazat!

— Nem térhetek el az igazságtól, drága életem.

— De nem látod, milyen beteg vagyok?

— Látom a gyöngédségedet, majd felgyógyulsz.

— Én? Soha.

— Ebben is ellenkezel, nyafogott az asszony, pedig én . . .

A férjet elfogta a részvét. Hiszen végre is mit törődik ő annyira az igazsággal?

— . . . pedig én meghalok, fejezte be szavait az asszony.

— Igazad van, drágám, mondta az ura és részvéttel fogta be a szemét.

Egyszer később, a kedves halottról beszélve, föl is említette.

— Örökké bántana a lelkiismeretem, ha sose madtam volna neki igazat.

A „TORONTÁL” tárcája.

Japán dalok.

I.

Japán női dal.

Ici-pici selyembogár
Szövi-fonja szálát,
Ugy szeretném megcsókolni
Ügyes, okos száját.
Ide hajtja, oda hajtja,
Kis gubóját megalkotja,
Elrejtőzik benne,
Átöltőzik titkon, csendben,
Mint a leány lenne;
Szárnya fejlik, szárnya kerül
S ha kitörhet vigan reptül,
Könyvem hull, ha látom,
Eszembe jut magunk sorsa,
Mi is így cselekszünk sorba,
Ide-oda szállunk
S a vége halálunk.

II.

A gésa-dalokból.

Isi nisi csinesin hajja)
Nem aluszom az éjszaka,
Ölelésre, csókra, vágyom,
Nekem ez a menyországom.

Aranyvirág²⁾ a hajamban,
Ezer tűz az ajakamban,
Elbődít a virágillat,
Szívem örül, ha csókolhat.

Ne is legyen soha vége,
Csókolva jussak az égbe . . .
A Nirvána³⁾ boldogsága
Igy fogadjon be magába.

Közli: Z.

Expresz-mesék.

1. *Temetés után.* Temetés után összegyűlt a rokonság, hogy vigasztalja a bánatos férjet, aki talán sosem viseli el ezt a nagy csapást.

— A siron tul is tart ez a szerelem, — mondta egy nénike.

Aztán arról beszéltek, hogy milyen nagy volt a részvét, ott volt az egész város, — de a férj semmire sem válaszolt, azt nagyon lesújtotta a csapás.

— Egy egészen idegen fiatal leány zokogott legjobban a sirnál, mondta az egyik rokon, kedves arcu, szép barna leány volt.

— Szőke, nem barna! jegyezte meg a férj, azzal aztán folytatta a tőprenkedő, gyászos elmélyedést.

2. *Családi gyász.* Hat héttel később — milyen kiszámíthatatlanok is a sors utjai! — oltár elé vezette a férj a szőke kis lányt. A lakodalmi népség széles jó kedvében majd kirugta a ház falát, csak a férfi ült egy sarokban egyedül.

— Te is érdekelve vagy, miért nem táncolsz? — kérdezte egyik barátja.

— Ugyan, mit gondolsz! Hiszen még gyászban vagyok!

3. *A jó reklám.* Kereskedői körökben arról beszéltek, hogy mennyire föllendíti az üzletet a jó reklám.

— Ez semmi, mondta az éppen jelenlévő amerikai cipősarokgummi-király. Nálunk egyszer leesett egy kőműves a tizenhatodik emeletről, még pedig a talpára esett. A ruganyos gummitól aztán hat nap egyfolytában úgy ugrált, hogy a végén

merem, de nyomban rajta leszek, hogy megtudjam, vajjon az ármentesítési munkát elintézésé miatt maradt el eddig s remélem, megtalálom a módját annak, hogy kérésüket kedvező módon intézzem el. Ha több erő fog össze, ha az államkincstárral egyetemben a földmivelésügyi miniszterium, a kereskedelmi miniszterium és önk is hajlandók hozzájárulni az ügy elintézéséhez, akkor könnyebben is oldhatjuk meg azt. Én nagyon tudom méltányolni az önk helyzetét. Magam is Duna-menti lakos vagyok s tudom, milyen érzés az, ha az árvíz veszedelme fenyeget, hogy mennyi kétségbeesés előzi meg azt és mennyi kár van a nyomában. Ez is arra indít, hogy ügyüket a legnagyobb jóakarattal és figyelemmel intézzem el.

A küldöttség a miniszterelnök szavait nagy lelkesedéssel fogadta s a miniszterelnök azután szívesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival. A küldöttség a miniszterelnöki palotából a kereskedelmi miniszteriumba ment és ott Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek adta elő kérelmét. Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszternél a küldöttség délután 4 órakor fog tisztelegni.

Tájékoztató.

A kultúregyesület könyvtári órái: vasárnap, szerda, péntek d. u. 5-7-ig.

A fűrdő (telefon 118. sz.) minden nap reggel 6 óráig kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/2 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután 4 óráig. A kádfürdő regg. 6-tól este 7-ig nyitva marad.

A munkásliceum február havi előadásai a következők: Február 14. A francia forradalom. Előadó: J a k a b Dávid tanár.

Február 21. Szindikalizmus és politika. Előadó: S o m f a i János szerkesztő.

Február 28. A festőművészet. Előadó: S t r e i t m a n Antal tanár.

Február 13. Vöröskereszt ülése.
Február 13. A nagybecskereki hadastyán-egylet közgyűlése.
Február 14. Közig. biz. ülése.
Február 24., 25., 26., 27. országos vásár.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásművelődési bizottságának február havi előadásai a következő napokon lesznek:

Február 15: 8-9-ig Elektrotechn.; 9-10-ig Gazd. földleírás.
Február 17: 8-9-ig Történelem; 9-10-ig Irodalom.
Február 22: 8-9-ig Történelem; 9-10-ig Elektrotechnika.
Február 24: 8-9-ig Elektrotechnika; 9-10-ig Gazd. földl.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Ugazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Külföldi elosztás: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírú fűszerkereskedésben.

7. *Eleven szobrok.* Egy nagyon nagy városban sokat tett valamikor az isten. A mennyei jószág nem volt megelégedve az emberek cselekedeteivel s azt mondta:

— Életre keltem a város minden szobrát, hátha azok különbekké válnak!

Ugy lön, amint mondá.
A szobrok pedig összegyűltek, társulattá alakultak, választották elnököt és tisztsíkját, legvégül elmentek egy testgyógyász orvoshoz.

8. *A minta.* — Asszonyom, szólta a fiatal ember, magának jelentem először, hogy meg-nősülök. Nem tagadom, nehezen határoztam el magam erre a lépésre, mert magam is lutrinak tekintem a házasságot. Biztonság kedvéért azonban ideákat tüzettem magam elé s kimondtam, hogy azt veszem feleségül, aki nagyszágos asszonyhoz hasonló jószágban, hűségben, tisztességben.

— Istenem, micsoda barom ez! csodálkozott az asszony, mikor egyedül maradt. De legalább férjnek való.

9. *Házastársak.* A férjet rendkívül módon lefoglalták a közügyek, amik tudvalevőleg éjszakai kimaradásokkal is járnak s annyira zavarólag hatnak az idegrendszerre, hogy az ember reggel felé akárhánszor dülöngélve kerül haza.

A feleség mit bánta a közügyeket! Ő félt egyedül otthon, meg aztán nem azt reméli férjhezmenetel előtt a lány, hogy az édes apja példáját fogja folytatásban kapni! Éppen az ellenkezőjét reméli.

Azért az egyik kimenőkor jellemzőságről tanuskodó elhatározással állt az ura elé.

— Ha reggelig nem jössz haza, nem látsz.

Mint hogy azonban a közügy előbbre való, a férj csak elment és a szokott időben, pontosan érkezett meg. Éppen hajnali misére harangoztak.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Február 12.

Barométer sülyedő, d. u. 1 óra 38 perckor: 755.2 mm. Hőmérséklet: maximum 15. C., minimum -1.0 C. Csapadék: 3.2. Felhőzet: Nb. 10. Szélirány és erősség: W. 1.

Jóslat a következő 24 órára: Éjjeli fagy. Délén elvéve csapadék.

A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perckor; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perckor; felhőzet: Ci = fűrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = réteges felhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélszél, 8 = nagy vihar.

— **Csekonics Endre gróf kitüntetése.** A cubai vörös-kereszt egyesület legfelsőbb tanácsa gróf Csekonics Endre v. b. t., a magyar vörös-kereszt elnökéhez a következő iratot intézte:

Nagyméltóságod, egyesületünk általános szervezeti szabályzatának 190-ix szakasza értelmében a legfelsőbb Tanács végrehajtó bizottsága, figyelembe véve Nagyméltóságod rendkívüli érdemeit és azokat a kiváló szolgálatokat, amelyeket Nagyméltóságod a nagyszerű nemzetközi vörös-kereszt egyesülés érdekében teljesített, mult évi március hó 24-én hozott határozatából kifolyólag, valamint Doktor Eugéne Sanchez de Fuentes y Pelaez főtitkár külön előterjesztésére, felajánlja Önnek teljesen díjmentesen a becsület és érdem nagy érmét, melyet az Államfő hivatalosan mult évi május hó 10-én elismert. A legfelsőbb Tanács és vele együtt én is, reméljük, hogy ez a magas kitüntetés nemese ösztönzéseül fog szolgálni arra, hogy emberbaráti nagy művészetnek a jövőben is rendelkezésére bocsássa értékes tanácsait, nagylelkűségét és tehetségét. Fogadja Nagyméltóságod kiváló megkülönböztetésünk és nagybecskereki bizottságunk. Habana, 1909. évi december hó 20-án. Az elnök és kormánybiztos: Dr. Diego Tamayo Figueredo.

— **Jankó Ágoston előadása.** A Torontál-megyei Közművelődési Egyesület és a nagybecskereki társadalomtudományi társaság első társadalomtudományi előadása tudvalevőleg ma este lesz, amikor Jankó Ágoston alispán tart előadást a kivándorlás ügyéről, amelynek egyik legkiválóbb ismerője az országban. Az előadás a kaszinó nagyertermében lesz s este 9 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs s az előadáson mindenkit szívesen látnak.

— **A vöröskereszt egyesület választmányi ülése.** Az országos vöröskereszt-egyesület torontáli választmánya és nagybecskereki fiókkirülete holnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház főispáni kistermében ülést tart.

— **Hát te itt vagy?** fordult az ágyban ébredező menyecske felé. Mintha mást mondtál volna!

— Azt mondtam, hogy ha reggelig nem jössz haza, nem látsz. Hát láttál?

10. *A fukar.* Kamathy Betét olyan fukar ember volt, hogy éjszaka meztelb ment haza, mert különben kopik a cipője. Ugyanakkor tokba rakta a bal üvegszemét, mert ez ugyanis csak az emberi húság táplálására való, a sötétben pedig senki sem hű. (Arról nem is szólunk, hogy egyszer, hat hetes agyhártyagyulladás idején visszaküldte ezt a szemgolyót az optikusnak, hogy felgyógyulásáig adja bérbe.)

Ha több időnk volna, egész kötetet szentelhetnénk Kamathy Betét fukarságának, ezuttal elégedjünk meg annyival, hogy a rokonszenves szövetkezeti igazgató világlátásban nem ült kocsin, mert az fölösleges és drága mulatság.

Egyszer aztán meghalt. Valamelyik ügyfél kölcsönének megszavazása után ugyan elfelejtette levonni a lélegzési jutalékot és a hazafisági pótdíjat s e fölötti bánatában megütötte a guta.

A család díszes temetést rendezett a számára, egzotikus világnézetből egy hiénadeputáció is érkezett. Betét barátunkat pedig vitték ki a temetőbe.

Utközben a szokatlan döcögéstől fölébredt a halott és kitekintett a koporsóból.

— Szent isten, döbönt meg, kocsin megyek. S még hozza micsoda pazarlás ez: négyes hintón!

Ugyanazért felült és orditozni kezdett.

— Azonnal fogjatok ki három lovat, elég nekem a konflis.

Azzal aztán visszahanyatlott és folytatta a halált.

Sz. Szigethy Vilmos.

— **A kaszinó a hírlapírókért.** Hirt adunk már a nagybecskereki kaszinó-társulatnak arról a nemes szándékáról, hogy február hó 19-ikén rendezendő táncestélyének jövedelmét a vidéki hírlapírók országos szövetsége betegsegítő pénztára javára juttatja. A táncestély rendező-bizottsága tegnap este tartotta első ülését, a melyen megbeszélte az előkészületeket. A bizottság, tekintve a humánus célt, mindent elkövet, hogy az estély minél sikerültebb legyen s gondoskodik arról, hogy az estélyen résztvevők minden tekintetben meg legyenek elégedve. A meghívót a napokban küldik s aki tévedésből talán nem kapna meghívót s arra igényt tartana, jelentse be igényét a rendezőségnek. Az estélyre a belépődíj személyenként 2 korona s bizunk abban, hogy a város közönsége minél nagyobb számban jelenik meg az estélyen s áldozni fog a nemes célra. A jótékony célra való tekintettel a rendezőség fölfüggetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz.

— **Eljegyzés.** Hajdú Mihály helybeli dohányjövédéki tiszt eljegyezte Hausluden Mátyás városi főszámvevő kedves és szeretetreméltó leányát, Vilmát.

— **A szabad liceumból.** A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet nagybecskereki szabad liceuma folyó évi február hó 13-án az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: A madarak költözködése. Irta és előadja: Bielek Antal tb. főjegyző. Az előadás főbb pontjai: A madár otthona. — Helyváltozások. — A költözködés okai. — A költözködés ideje. — Gyülekezési helyek. — Vonulási ut és irány. — Szél. — Időjárás. — Helyérvény. — Irányérvény. — Pihenő állomások. — Erős és gyöngy vonulási évek. — Vezetők. — A költözködés rendje. — Telelő helyek. — Visszavonulás. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Az igazgatóság a közönséget pontos megjelenésre kéri, nehogy a késve jövők zavarják az előadást. Gyermekeket szüleik kíséretében sem bocsátanak be az előadásra. Belépődíj nincs.

— **Japán utazó Nagybecskereken.** A cseresznyefák hazájából jött haza Zombory Gyula hazán fia s tarka-barka keleti mesékkel megrakodva etnografiai körutra indult hazánkban s hordta szét kelet kultuszát, ismertette a kelet szépségeit, a természet tüneményes jelenségeit, a Japánország szociális viszonyait, akik hallották Zombory szabad elbeszélő modorban tett előadásait, nem győzik csodálni memóriájának hatalmas lélecselátat s azt a poetikus hangot, melylyel a japán társadalmi viszonyokba bevilágított. Zombory kiváló megfigyelő erővel bír s amit látott, nemcsak meglátta, de európai perspektívával, a mi erkölcsi nézetünkkel fel is boncolta. Lélektani igazságaival meggyőző, tisztánlátóvá tette hallgatóit, akik előtt a mongol nép s kiválóan a japán egy színes fotográfia hű reprodukciójaként fog emlékezetben maradni. Zombory nagyon sokat látott s olyan dolgokat is, amikről semmiféle sablonos leírások nem emékeznének, mert nem volt alkalmuk odaférfközni, ép azért felhívjuk a szépért érdeklődő közönség figyelmét, hogy aki az érdekes keleti meséket hallani akarja, lesz alkalmá azokat hallani vasárnap este a kaszinó-vendéglő szűkkörű kis éttermében, ahol Zombory többek meghívására 8 órától 11-12-ig en famille el fogja beszélni keleti élményeit. A társaság, mely e színes exotikus estélyt kieszközölte, az uritársaság férfi és nő tagjait ezuton hívja meg, belépő-díjat nem szed, hanem előadót tetszés szerinti adakozásból fogja honorálni.

— **A tanonc-otthon köréből.** A nagybecskereki tanonc-otthon holnapi összejövetele alkalomával Denk Rezső kórházi lelkész „A tanonc a családban” cím alatt fog előadást tartani.

— **A munkáselőadások.** A nagybecskereki szociáldemokrata párt által a munkások számára rendezendő népszerű ismeretterjesztő és tudományos előadások sorozata hétfőn, február hó 14-ikén kezdődik. Az első előadást Jakab Dávid polgári iskolai tanár tartja a francia forradalomról. Az előadás az Ellmer-féle vendéglő nagytermében lesz s kezdete este 8 órakor.

— **Vásárok.** Nagybecskereken, mint már említettük, az idei első vásárt folyó hó 24., 25., 26. és 27-ikén tartják meg. A város rendőrkapitányasága ezuton is figyelmezteti a vásárt látogató közönséget, hogy az eladásra szánt állatok a vásár első napja előtt nem hajthatók fel s hogy a vásárra csakis vérszentes területől való s szabályszerű járlattal ellátott állatok bocsátatnak be.

Nagykikindán folyó hó 17., 18., 19. és 20-ikán tartanak vásárt, a melyre szintén csak

M e g h i v ó.

A „Lázárföldi takaré-, hitel- és előlegezési szövetkezet“ f. évi február hó 24-én az Arnold-féle vendéglőben délután 2 órakor tartja

XII. rendes közgyűlését,

melyre ezennel a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

N A P I R E N D:

1. Az ad hoc elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése és a zárómérlég szétosztása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A felmentvény megszavazása és a tiszta nyerevényre vonatkozó határozata.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
6. Jegyzőkönyvi hitelesítő kiküldése.

Kelt Lázárföldön, 1910. évi február hó 9-én.

Az igazgatóság.

A „Lázárföldi takaré-, hitel- és előlegezési szövetkezet“-nek 1909. évi zárómérlége.

M é r l e g - s z á m l a.

TARTOZIK		K	f	KÖVETEL		K	f
Pénztári készlet	—	—	—	Részlettoke	—	37871	—
Váltótárca 138	—	—	4682	Betétek 77	—	44083	84
Előleg 135	—	—	28873	Osztalék	—	8303	—
Betétek	—	—	15000	Tartalék	—	7288	90
Bankrészevények	—	—	582	Nyeremény	—	130	11
			97676			97676	85

Nyereség- és veszteség-számla.

TARTOZIK		K	f	KÖVETEL		K	f
Szolgai fizetés	—	—	70	Átíratási díjak	—	—	2
Házbér	—	—	110	Előlegkamat	—	—	161
Tőkekamatadó	—	—	142	Váltókamat	—	—	3
Üzleti költségek	—	—	429				
Tiszti fizetések	—	—	644				
Adó	—	—	83				
Betét kamatok	—	—	1427				
Tiszta nyereség	—	—	130				
			3793			3793	99

150-22

A szövetkezet 130 tagot 395 részlettel bír.

Lázárföldön, 1909. december 31-én.

Eisler Mihály s. k.

Bohn János s. k.

Szattler György s. k.

Jerch József s. k.

Bohn József s. k.

Klötzl János s. k.

Átvizsgáltatott s helyesnek találtatott.

Mihi József s. k.,
felügy.-biz. tag.

Wagner Jakab s. k.,
felügy.-biz. tag.

Schneider Ferenc 125. s. k.,
felügy.-biz. tag.

FAJTOJÁSOK!!

Reitter Oszkárnál

Nagybecskereken kaphatók!

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér

Hófehér orpington

Hófehér Wyondotte

(Amerikai kítűnő teli tojók)

Sárga orpington

Kendermagos Plymouth

Rokcs; továbbá

Hófehér óriás pekingsi

kaosa

Kittintetések:

- Arad
- Budapest I.
- Budapest II.
- Bécs
- Belgrád
- Lugos
- Lovrin
- Nagybecskerek
- Nagyvárad
- Pozsony
- Pécs
- Pancsova
- Szofia
- Szatmár
- Szeged
- Szabadska
- Temesvár
- Veszprém
- Zenta

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban

ingyenes!!

Állami nagy aranyérmek.

Legelső győzelmi díjak, hazai és külföldi legelső és legnagyobb kítüntetéseik.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Drbjá 25 kor.

SEGÉDKÖNYVELŐ

alkalmazást

nyer iparvállalatnál

Nagybecskereken. :

Bővebbet a kiadóhivatalban.

147-x.2

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1909. október hó 1-től.

Oda						Szeged—Karlova—Nagybecskerek.						Vissza							
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorkocsi menetek			146.						Motorkocsi menetek			V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.
4702	4704	4706	4714	4708	4710	4716	II—III. osztály						4707	4709	4715	4713	4705	4703	4701
I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	II—III. osztály			II—III. osztály						I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.
645	1010	940	—	225	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	115	—	—	—	630	—	715	
076	1230	1128	—	422	—	590	"	Kecskemét (136)	—	—	—	1121	—	—	—	45	821	406	
049	1230	1146	—	451	—	555	"	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	1054	—	—	—	420	717	323	
1222	—	1115	—	559	—	820	"	Szeged-Rókus (146)	—	256	627	1030	—	—	—	345	—	242	
155	100	—	332	510	940	620	ind.	Szeged (136 145)	914	1247	606	745	—	—	235	1232	—		
158	105	—	337	515	945	625	ind.	Uj-Szeged	910	1242	601	740	—	—	231	1228	—		
206	115	—	344	523	1000	633	érk.	Szörégh (136)	990	1214	552	731	—	—	223	1220	—		
206	124	—	347	524	1006	634	ind.	Szörégh	859	1233	543	705	—	—	221	1219	—		
213	130	—	357	532	1012	641	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	852	1225	541	658	—	—	213	1211	—		
218	139	—	403	537	1019	646	↓	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	845	1220	536	650	—	—	208	1206	—		
227	152	—	412	545	1028	653	↓	*Gyála	838	1214	529	644	—	—	201	1157	—		
254	202	—	425	552	1044	700	↓	Szerb-Keresztur	831	1208	523	637	—	—	153	1149	—		
243	220	—	436	602	1057	710	↓	*Kupuszina (r. h.)	820	1158	512	620	—	—	142	1138	—		
258	234	—	501	619	1105	727	↓	Törökkanizsa	811	1150	503	612	—	—	134	1130	—		
312	243	—	518	634	—	741	↓	Szanád	749	1129	441	540	—	—	112	1110	—		
321	—	—	529	—	—	750	érk.	Csóka	739	1120	432	530	—	—	101	1059	—		
322	243	—	544	644	—	751	ind.	Csóka	738	—	428	518	—	—	100	1057	—		
325	256	—	600	657	—	808	↑	Tisza-Szt.-Miklós	726	—	419	506	—	—	1247	1044	—		
349	310	—	624	711	—	824	↑	Pádé	711	—	404	452	—	—	1232	1029	—		
403	324	—	640	725	—	839	↓	*Esztermajor	654	—	349	427	—	—	1216	1013	—		
415	336	—	700	737	—	851	↓	Bocsár	641	—	337	415	—	—	1205	1001	—		
425	346	—	711	747	—	901	érk.	Karlova	630	—	324	350	—	—	1153	949	—		
v.v. 4712	—	—	—	—	—	—	érk.	Nagykikinda (147)	—	—	—	350	—	—	—	1110	—	v.v. 4711	
619	—	—	—	850	—	554	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	280	350	—	—	841	109	1021	—	
350	220	719	—	657	—	—	—	—	—	—	409	—	—	—	—	—	—	—	
444	401	801	—	755	—	—	ind.	Karlova (147)	—	—	303	—	—	—	754	1138	926	—	
455	411	811	—	804	—	—	↑	Beodra	—	—	300	—	—	—	745	1129	915	—	
505	421	821	—	812	—	—	↑	*Vinczeér	—	—	251	—	—	—	735	1119	915	—	
550	442	842	—	843	—	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	230	—	—	—	715	1059	842	—	
610	500	900	—	901	—	—	↑	Kumán	—	—	203	—	—	—	657	1041	754	—	
639	519	919	—	916	—	—	↑	Melencze	—	—	149	—	—	—	643	1027	735	—	
701	535	935	—	932	—	—	↑	Elemér	—	—	131	—	—	—	622	1005	705	—	
718	550	950	—	947	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	115	—	—	—	607	950	641	—	
1209	1041	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—	125	—	
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	—	—	810	—	—	
Oda						Nagykikinda—Karlova.						Vissza							
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	147.						Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.				
4812	4802	4804	4806	4808	I—III.						4801	4803	4805	4807	4811				
I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.						I—III.	I—III.	I—III.	I—III.	I—III.				
645	1010	940	—	225	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	115710	630	—	—	—	715				
754	—	985	—	123	—	355	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	818	—	285	—	—	—	694				
351	700	1100	—	225	—	719	ind.	Nagykikinda (136)	554	841	104	—	—	—	426	1031			
414	722	1120	—	245	—	739	ind.	*Váalom	528	821	1233	—	—	—	405	1043			
450	727	1134	—	259	—	753	érk.	Karlova (146)	510	806	1220	—	—	—	351	953			

ÚJ ÉKSZERÜZLET

Van szerencsém Nagybecskerek és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy

NAGYBECSKEREKEN
a Hunyadi-(fő)-utcában
(Bolesznai-féle vaskl'ereskedés mellett)
folyó évi február 1-én

Ékszerüzletet nyitottam

Nagy választék a legdivatosabb ékszerekben.
Nagyon jutányos árak. Órák pontos javítása.
:: Szolid és pontos kiszolgálás. ::

(102-10.5)

Tisztelettel

MACH A.

ÉKSZERÉSZ ÉS MŰRÁS, NAGYBECSKEREKEN.

814/910. sz.

Mokrin község előljárásgától.

Arverési hirdetmény.

Mokrin község képviselőtestületének 34 kgy. sz. határozata folytán a község mint testület tulajdonát képező **400 hold legelő** egy évre hasznobérbe fog adni nyilvános árverés útján.

Az árverés 1910. évi febr. 21-én d. e. **9 órakor** fog megtartatni a községi tanács-teremben.

Kikiáltási ár 8000 kor., 10% bánatpénz lefizetése mellett.

Az árverés bérlőre azonnal, ellenben a községre csakis a képv. testület jóváhagyása után válik kötelezővé.

Mokrin, 1910. évi február 5.

143-3.3

Községi előljárásg.

Irodai gyakornok

felvétetik

nagyobb iparvállalathoz

:: Nagybecskereken. ::

Bővebbet a kiadóhivatalban.

149-x.2

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorbég, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e joles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratú ónozáttal van zárva.

Moll féle sósborszész nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közhvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozáttal eredeti üveg ára 2 korona.

3-28.6

Főszétküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvót mellett teljesítettek
4 raktkáram tessék határozatlan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott csomagolást kérni.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogszapannját használja. Ára majolika szelencében 1 kor., melyhez a fogápolásról egy tudományos szírvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért.

39(2)-7.4

Elsőrendű szállókaró,

angol antracit, salon-kőszén, coaks, faszén, kovács-kőszén, deszkák, gerendák, elsőrendű tűzifa, tölgyfa, mindennemű bognárfa

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefon-szám 35.

Fatelepe telefon-szám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

129-16.3

Ó H J A J I

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

ELJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Kollarich Gábor, Jakoby Armin, Kellner József, Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógytárakban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közhvény-nél, oszónál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágán, Elisabethstrasse 5 neu.

1-26.8

A

151-3.2

„Gazdák Biztosító Szövetkezete”

torontáli főképviselesége

üzletszerzőket keres.

Ajánlatok, személyes jelentkezés:

Torontáli Agrárbankhoz Nagybecskerek.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

SAVOY-

nagyszálloda

BUDAPEST, VIII., József-körut 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor.-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut-közlekedés és az összes pályaudvarokkal. :: ::

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: 11x37.2

L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.